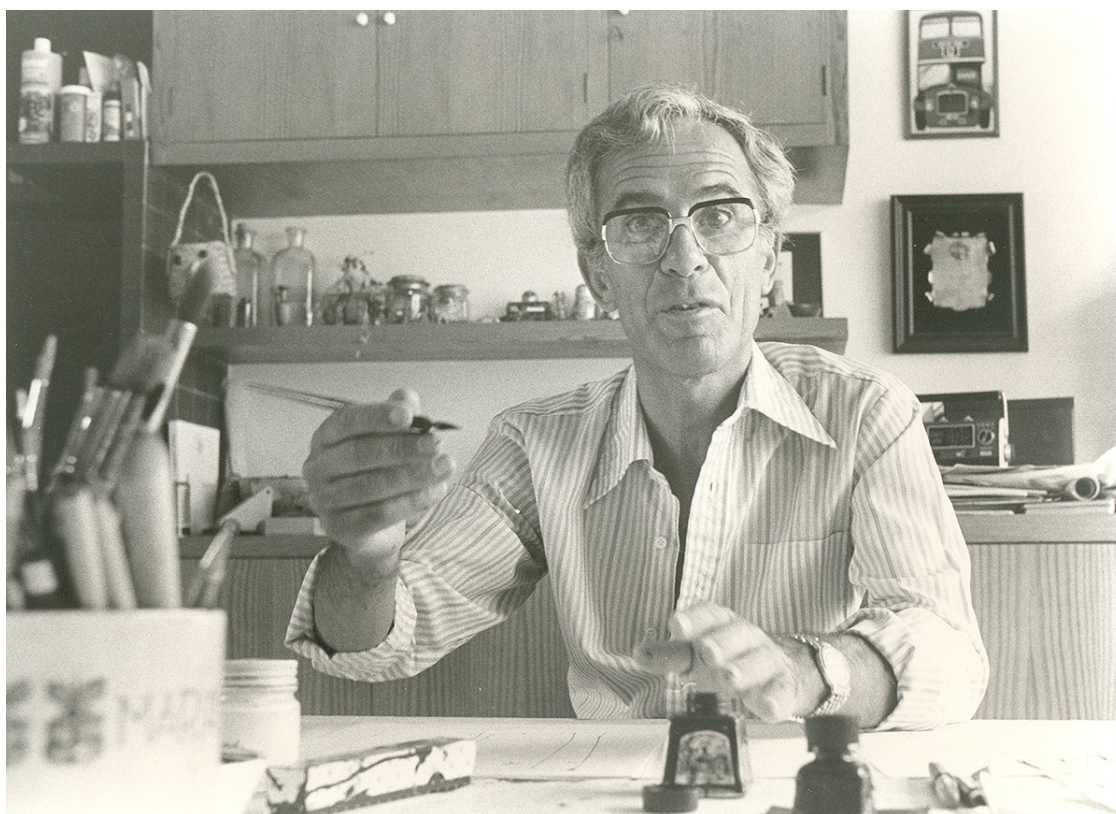

Societat | | Actualitzat el 16/11/2017 a les 10:58

El gran Cesc: vida, renaixement i posteritat

«En les seves vinyetes s'hi concentra una manera de veure i d'entendre el món en què la intel·ligència sempre triomfa»

Francesc Vila Rufas, en una imatge d'arxiu | Família Vila

Francesc Vila Rufas, per sempre Cesc, gran dibuixant, humorista, ninotaire, interpretador de la vida, artista extraordinari, era veí meu a la casa on he viscut sempre, al carrer Còrsega de Barcelona. Vivia a l'àtic i jo al principal. Me'l trobava molt sovint esperant l'ascensor. Jo només havia de pujar un pis però a vegades m'esperava només pel goig de la seva companyia. Sempre em saludava i em donava conversa, em preguntava com m'anava tot i s'acomiadava amb un somriure. Quin home tan encantador. Jo, de petit, no tenia ni idea de qui era, tan sols el considerava un veí, però la meva mare m'ho explicava. Em deia que era dibuixant i m'ho demostrava amb un dibuix seu sobre fons negre que teníem penjat a casa.

Amb els anys vaig anar assabentant-me millor de qui era i què feia exactament. Vaig anar admirant la seva feina, la seva impressionant feina d'humorista gràfic a la premsa, de cronista de l'evolució del país. Vaig aprendre que en una vinyeta d'en Cesc s'hi concentra una manera de veure i d'entendre el món en què la intel·ligència sempre triomfa.

Crític i mordaç sense perdre mai de vista la humanitat, sensacional humor el seu, dotat d'un sisè sentit per la lucidesa i pel criteri encertat, precís, mai esbiaixat ni tendencios. El seu traç clar, la línia neta, el color ben posat i el blanc i negre encara més ben posat.

La seva mirada sobre les ciutats, també sobre la seva, és especial. Va retratar-la en tots els seus estrats. Des de la pobresa i la indefensió dels que més patien, la grisor de la dictadura, l'auge del «desarrollismo», les noves necessitats tecnològiques i arquitectòniques, la revolució de la democràcia i la Barcelona que es posa guapa perquè arriben els Jocs. Els seus quadres, dibuixos, ninots i personatges són maneres d'entendre la ciutat que s'estimava.

A mitjans de 2006, quan escrivia a l'Avui -el diari on tantes vinyetes ell havia publicat- li vaig fer una entrevista que si no m'erro és l'última que li van fer, pocs mesos abans que abandonés aquest món. Em va rebre al seu estudi, a l'àtic de sempre, ple de pinzells, papers i llenços plens i buits. Em va explicar la seva vida, em va rebre i acomiadar amb el mateix somriure que sempre em regalava quan esperàvem l'ascensor. Va publicar milers de dibuixos, va fer dotzenes d'exposicions, va participar en quantitat de projectes individuals i col·lectius i també va fer alguns llibres. Uns dels que més m'agraden són la sèrie *Els nostres tipus*, uns llibrets preciosos que Lumen va publicar el 1962 i que estic feliç perquè acabo de descobrir que la fantàstica editorial Kalandraka -que és gallega i té una molt activa sucursal catalana- acaba de reeditar amb una fidelitat absoluta a la seva edició original. Són unes obres d'art que fan honor a les obres d'art que ja en fa més de cinquanta anys.

Són *El peó de camins*, *La florista* i *L'escombracarrers*, històries precioses de tres professions populars que Cesc retrata amb una estimació, poesia i humanitat senzillament emocionants. «L'escombracarrers procedeix d'altres indrets del país. Ha vingut per estar amb nosaltres i treballar. Ell sap que si no es treballa no es pot viure. Estima els

seus fills i li plau veure'ls menjar grans trossos de pa». «La florista ven flors perquè se les estima i li agraden els colors que tenen i la flaire que exhalen». Quina preciositat. Ja fa temps que els tinc a casa i és bonica la història d'aquest renaixement que tanta il·lusió em fa tenir entre les mans.

El Xosé Ballesteros, l'editor de Kalandraka, va visitar un dia el Mercat de Sant Antoni, indret on cada diumenge s'hi oficien infinits números de màgia. Va trobar els llibres d'en Cesc en una de les parades, se'n va enamorar i els va comprar. Els va dir a la Cristina i l'Helena, les seves companyes catalanes de l'editorial, que a veure si fos possible reeditar aquella meravella. Gràcies a la família de l'artista van anar fent passos endavant. Van descobrir, per exemple, que el projecte original va néixer gràcies a l'olfacte d'Esther Tusquets, ànima de Lumen. Primer li va voler encarregar la idea a Miguel Delibes, una de les seves firmes més potents, però ell no sabia dibuixar. Cesc era la persona ideal. I així van néixer.

I així han persistit, així han passat a la posteritat i així han renascut ara, amb aquesta edició tan exacta, tan perfecta. Quina meravella quan hi ha tan bones notícies, quan et trobes amb

regals inesperats de tan alta categoria. Quan tens la certesa que continua existint el bon gust. Perquè per sobre de tot reeditar aquests llibres és una demostració de bon gust, d'encert, de criteri, de saber veure què és bonic, de tenir clar què és l'art. Ja fa temps que no me'l trobo esperant l'ascensor però ara el peó de camins, l'escombracarrers i la florista me'l recorden. L'art d'en Cesc viurà per sempre.